

SVAR PÅ SAMRÅDSSPØRGSMÅL

20. april 2009

Arrangement: Samråd i Folketingets Kulturudvalg om UNIDROIT-konventionen om stjalne og ulovligt udførte kulturgenstande.
Åbent eller lukket: Åbent samråd
Dato og klokkeslæt: 22. april 2009, kl. 9.00
Sted:
Taletid:
Forv. antal deltagere:
Evt. andre forhold ministeren bør være opmærksom på:
Kontaktperson:

Ad spørgsmål G 1.del, H og I

Spørgsmål G:

Vil ministrene redegøre for, hvilke forhold der gør, at Danmark endnu ikke, 2 år efter at daværende kulturminister Brian Mikkelsen lovede det, har ratificeret UNIDROIT-konventionen, og herunder redegøre for, hvilke fundamentale retsprincipper det berører, hvilke principielle lovændringer der kræves og hvilke konsekvenser det antages at kunne få?

Spørgsmål H:

Vil ministrene redegøre for den arbejdsproces, der har været med at ratificere konventionen siden den 9. marts 2007, herunder hvilke møder der været afholdt mellem ministerierne, og hvor mange embedsmænd der har været involveret?

Spørgsmål I:

Vil ministrene redegøre for, hvilken tidsplan man arbejder med, hvad angår ratifikationen af konventionen?

Svar:

Jeg vil med udvalgets tilslutning gerne sammen med justitsministeren besvare spørgsmålene under et.

Regeringen tager nu skridt til, at der udarbejdes et lovudkast om dansk tiltrædelse af UNIDROIT-konventionen. Udkastet skal efterfølgende sendes i høring. Lovforslag om ratifikation forventes fremsat i Folketinget i næste samling.

Det fremgår allerede af de svar, som i går blev oversendt til udvalget som besvarelse af spørgsmål 111-113.

Jeg skal imidlertid gerne medgive, at det har taget lang tid at nå dertil. Som det vil fremgå af mit og af justitsministerens indlæg, så skyldes det imidlertid, at konventionen omhandler forhold, der er komplicerede og som berører fundamentale danske retsprincipper.

Som udgangspunkt vil jeg kort omtale, hvad UNIDROIT-konventionen egentlig omhandler.

Udgangspunktet er, at Danmark i 2003 tiltrådte UNESCO's 70-konvention om midlerne til at forbyde og forhindre ulovlig import, eksport og ejendomsoverdragelse af kulturgenstande.

70-konventionen blev først og fremmest udformet på baggrund af mange udviklingslandes tab af kulturgenstande gennem tyveri og udførsel. Også andre lande er i stigende grad ramt af den kriminalitet, der har med fjernelse af kulturgenstande at gøre.

UNIDROIT-konventionen fra 1995 supplerer UNESCO's konvention fra 1970, som Danmark tiltrådte i 2003. Den regulerer tilbageleveringen af stjålne eller ulovligt eksporterede kulturgenstande, som befinder sig i privat eje. Det tager 70-konventionen ikke hånd om.

UNESCO anbefaler UNIDROIT-konventionen som supplement til UNESCO's 70-konvention, da sidstnævnte netop har vist sig at være utilstrækkelig i forhold til tilbagelevering af kulturgenstande, som befinder sig i privat eje.

Aktuelt har 29 stater, heriblandt Norge og Finland samt en række EU-lande, gennemført UNIDROIT-konventionen. UNIDROIT-konventionen har fællestræk med EU-reguleringen på området, som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1104 af 22. december 1993 om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra et EU-medlemslands område m.v.

Det er Kulturministeriets vurdering, at det af kulturpolitiske grunde er af væsentlig betydning for Danmark at gennemføre UNIDROIT-konventionen. Der vil således være en betydelig signalværdi ved, at Danmark tilslutter sig den seneste internationale regelfastsættelse på området og på denne måde støtter den generelle bekæmpelse af kriminalitet, som involverer handel mv. med kulturgenstande.

Kulturministeriet har derfor anmodet Justitsministeriet om at vurdere, hvilke ændringer af dansk ret der – på Justitsministeriets område – vil være nødvendige for, at Danmark kan tiltræde UNIDROIT-konventionen.

I de senere år har enkeltsager givet anledning til en øget offentlig opmærksomhed på kulturgenstande, der enten er stjålet i eller udført ulovligt fra et andet land. Det gælder ikke mindst når sådanne genstande bliver fundet i Danmark, og oprindelseslandet ønsker at få dem leveret tilbage.

Der kan også opstå sager, hvor danske kulturgenstande er udført i strid med dansk lovgivning og vi ønsker dem tilbageleveret.

Som jeg allerede har oplyst til Kulturudvalget, forudsætter en ratifikation, at de komplicerede retlige forhold, som berører fundamentale retsprincipper, afklares tilfredsstillende. Og her vil jeg overlade ordet til min kollega justitsministeren.

(Her taler justitsministeren)

Svar:

Som det vil være fremgået af justitsministerens redegørelse, har processen til nu været at klarlægge grænsefladerne til dansk ret og at vurdere, om konventionen kan gennemføres inden for rammerne af dansk lov.

Det har regeringen nu konkluderet godt kan lade sig gøre.

Det glæder mig meget, da der som nævnt er flere rent kulturpolitiske argumenter, som taler for en ratifikation, ja - mig bekendt ingen, der taler imod. Derfor har vi også i samarbejde med Justitsministeriet søgt at fremme sagen så godt det har været praktisk muligt.

Der har på embedsmandsplan været afholdt en række møder mellem de to ministerier med det formål at afdække omfanget af berøringsflader med de fundamentale retsprincipper, justitsministeren netop har redegjort for. Og for at finde mulige løsningsmodeller, der sikrer en korrekt gennemførelse af konventionen.

I Kulturministeriet har opgaverne og kontakten til Justitsministeriet været varetaget af ministeriets Kulturbevaringsenhed. Arbejdet i Justitsministeriet har omhandlet både grundlovsspørgsmål og spørgsmål af procesretlig og formueretlig karakter. Også mere lovtekniske spørgsmål har været behandlet. Justitsministeriet har taget sig af opgaven med at afdække, hvilke overvejelser konventionen giver anledning til i forhold til de retsprincipper justitsministeren tidligere nævnte.

Regeringen tager nu skridt til, at der udarbejdes et lovudkast med den nødvendige følgelovgivning, og at udkastet efterfølgende sendes i høring. Lovforslag om ratifikation forventes fremsat i Folketinget i næste samling.